

۲۴

آمارهای بین المللی

دریای خزر

خلیج فارس

دریای عمان

مرکز آمار

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان مقایسه داده‌های آماری ایران با برخی کشورهای جهان، فصل آمارهای بین‌المللی در سالنامه آماری کشور طراحی و ارائه شده است.

برای تهیه آمارهای این فصل، از سالنامه‌های آماری سازمان ملل متحد در زمینه‌های جمعیت، گزارش توسعه انسانی و سالنامه آماری کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) استفاده شده است.

نخستین جدول این فصل پیش‌بینی جمعیت جهان را برحسب مناطق عمده و قاره، برای میانه سال‌های ۲۰۲۲، ۲۰۲۳ و دوره ۲۰۳۰ تا ۲۱۰۰ میلادی نشان می‌دهد. جدول شماره ۲، به اطلاعات مربوط به برآورد جمعیت، تراکم جمعیت، توزیع سنی جمعیت و درصد شهرنشینی اختصاص دارد که برخی کشورهای جهان را شامل می‌شود. جدول شماره ۳، بیانگر نرخ خام ولادت و مرگ و میر در برخی کشورهای جهان می‌باشد. در جدول شماره ۴، اطلاعات مربوط به شاخص توسعه انسانی، ارائه شده است. به‌علاوه، در مورد نفت و گاز به دلیل اهمیت آن از نظر تولید انرژی و نقش آن در اقتصاد کشور، آمارهای بیش‌تری در سطح کشورهای عضو اوپک و مناطق جهان درج شده است.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیح نکات زیر ضروری است:

- ۱- با توجه به اینکه در این فصل، اطلاعات مربوط به ایران عیناً از سالنامه آماری سازمان ملل متحد یا سایر منابع بین‌المللی استخراج شده است، اطلاعات ارائه شده در مواردی با آمارهای مشابه در سایر فصل‌های سالنامه آماری کشور، تفاوت دارد.
- ۲- کشور گابن از سال ۱۹۹۵ از سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) خارج شده بود که مجدداً از سال ۲۰۱۶ به عضویت کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) در آمده است.
- ۳- کشورهای آنگولا و اکوادور از سال ۲۰۰۷، به عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) درآمده‌اند. لازم به ذکر است کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.

۴- از سال ۲۰۱۰ مولفه‌های مورد استفاده برای محاسبه شاخص توسعه انسانی بر اساس توصیه‌های بین‌المللی طبق جدول ۴-۲۴ تغییر یافته است.

۵- تغییرات اعداد شاخص به دلیل تجدید نظر در نشریه جدید گزارش توسعه انسانی^۱ (HDI) می‌باشد. شایان ذکر است بر اساس طبقه‌بندی‌های مورد استفاده توسط سازمان ملل، کشورها به لحاظ شاخص توسعه انسانی، بر اساس آخرین نشریه سازمان ملل به گروه‌های زیر تقسیم‌بندی می‌شوند:

کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۸۰ تا ۱، کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا، کشورهای با شاخص توسعه انسانی بین ۰/۷۰ تا ۰/۷۹، کشورهای با توسعه انسانی بالا، کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۵۵ تا ۰/۶۹، کشورهای با توسعه انسانی متوسط، و کشورهای با شاخص توسعه انسانی کمتر از ۰/۵۴، کشورهای با توسعه انسانی پایین محسوب می‌شوند.

قابل ذکر است این طبقه‌بندی در نشریات سازمان ملل در سال‌های مختلف متغیر می‌باشد.

۶- از سال ۱۳۹۹ و با توجه به سالنامه این سال الگو و محتوای جداول در نشریه آمارهای سالانه اوپک^۲ (۲۰۲۱) تغییر کرده است و جداول با الگو و محتوای جدید ارائه شده است.

تعاریف و مفاهیم

نرخ ولادت و مرگ و میر (میزان خام تولد و مرگ): تعداد سالانه تولد و مرگ به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت. این نرخ‌ها معمولاً به صورت «نرخ‌های خام» ارائه می‌شوند زیرا در محاسبه آن‌ها ساختار سنی جمعیت در نظر گرفته نمی‌شود. بنا بر این نرخ‌های خام مرگ در کشورهای بیشتر توسعه یافته که نسبتاً دارای سهم بیشتری از میزان مرگ و میر در جمعیت سالخورده خود هستند، معمولاً از

1) Human Development Report.

2) Opec Annual Statistical Bulletin.

سطح زمین (تحت فشار جو) نیز کماکان به حالت مایع باقی می‌ماند. مقدار تولید نفت خام شامل موارد زیر است:

الف) مایعاتی که به لحاظ فنی به عنوان نفت خام تعریف می‌شوند.
ب) مقادیر اندکی از هیدروکربن‌ها که به شکل گاز در مخازن زیرزمینی وجود دارند، لیکن در اثر فشار جو، پس از جریان یافتن بر روی زمین به حالت مایع تبدیل می‌شوند.
ج) مقادیر اندکی از مواد غیر هیدروکربن که همراه با نفت تولید می‌شوند.

گاز طبیعی: مخلوطی از ترکیبات هیدروکربنی و مقادیر کمی از گازهای دیگر (غیر هیدروکربنی) که در فاز گازی یا محلول با نفت خام در مخازن زیرزمینی طبیعی و قابل بازیافت بعنوان گاز در شرایط متعارفی دما و فشار می‌باشد که بخش عمده آن را گاز متان تشکیل می‌دهد.

فراورده‌های نفتی: فراورده‌های حاصل از تصفیه نفت خام، مواد نفتی اشیاع نشده، مایعات گاز طبیعی و سایر ترکیبات هیدروکربنی است. این فراورده‌ها شامل بنزین هواپیما، بنزین اتومبیل، نفت، نفت سفید، سوخت جت، نفت کوره حاصل از تقطیر، نفت کوره پسمانده گاز مایع شده، مواد چرب‌کننده، پارافین، زغال حاصل از نفت، قیر و... است.

مصرف فراورده‌های نفتی تصفیه شده: مصرف فراورده‌های تحویلی در داخل کشور شامل فراورده‌های نفتی، سوخت‌های مورد مصرف پالایشگاه و ضایعات و همچنین فراورده‌های به دست آمده از مجتمع‌های گازی به استثنای سوخت کشتی است.

تولید گاز طبیعی عرضه شده به بازار: عبارت از تولید ناخالص گاز طبیعی منهای مقادیر سوخته شده، هدر رفته، گاز مجددا تزریق شده و حجم گاز کاهش یافته و در نتیجه فرایند تبدیل گاز و خالص‌سازی به منظور استخراج مایعات گاز طبیعی است.

سازمان توسعه و همکاری اقتصادی^۶ (OECD): یک سازمان بین‌المللی است که فعالیت اصلی آن، سیاست‌گذاری‌های بهتر برای زندگی بهتر است. هدف سازمان همکاری اقتصادی و توسعه، تدوین و تنظیم سیاست‌هایی است که نتیجه نهایی آن‌ها کامیابی بیشتر، ایجاد برابری و فرصت و همچنین ارتقای رفاه و بهزیستی برای همگان است. این سازمان از تجارب و دانش تخصصی شصت‌ساله خود برای خلق دنیایی با فردای بهتر استفاده می‌کند. این سازمان با همراهی و مشارکت شهروندان، سیاست‌گذاران و دولت‌ها برای ایجاد

نرخ‌های خام مرگ در کشورهای کمتر توسعه یافته که دارای سطح امید به زندگی کمتری هستند، بیشتر می‌باشد.

شاخص توسعه انسانی^۳ (HDI): یک شاخص ترکیبی برای اندازه‌گیری میانگین دستاوردها و موفقیت در سه معیار اساسی توسعه انسانی یعنی زندگی طولانی و سالم، دانش و سطح زندگی مناسب است.

رتبه شاخص توسعه انسانی برای سال ۲۰۲۰: این رتبه‌بندی بر اساس مقدار شاخص توسعه انسانی برای سال ۲۰۲۰ است که با استفاده از همان داده‌هایی که به تازگی در سال ۲۰۲۲ مورد بازنگری قرار گرفته‌اند، محاسبه شده است. از این داده‌ها برای محاسبه مقادیر شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۰ استفاده شده است.

امید به زندگی در بدو تولد: تعداد سال‌هایی است که انتظار می‌رود یک نوزاد به دنیا آمده به شرط ثابت ماندن شرایط فعلی میزان‌های مرگ و میر ویژه سنی در زمان تولد در طول زندگی آن نوزاد، زنده بماند.

میانگین سال‌های تحصیل: میانگین تعداد سال‌های تحصیلی افراد ۲۵ سال و بیش‌تر است که از تبدیل سطوح مدرک تحصیلی با استفاده از مدت زمان رسمی هر سطح، کسب می‌شود.

سال‌های مورد انتظار تحصیل: تعداد سال‌های تحصیلی است که انتظار می‌رود یک کودک در سن ورود به مدرسه بتواند آن را سپری کند؛ در صورتی که الگوهای غالب در خصوص میزان‌های ثبت نام ویژه سنی، در طول زندگی آن کودک همچنان تداوم یابد.

درآمد ناخالص ملی^۴ (GNI) سرانه: کل درآمد اقتصادی یک کشور، بر اساس تولید و مالکیت عوامل تولید منهای مبلغ پرداخت شده برای استفاده از عوامل تولید بقیه افراد بر حسب واحد پولی دلار آمریکا از طریق نرخ‌های قدرت برابری خرید^۵ (PPP) تقسیم بر متوسط جمعیت.

ذخایر شناخته شده یا اثبات شده: مقدار تخمینی انواع هیدروکربن‌هایی است که از نظر آماری، در اصطلاح به آن نفت خام یا گاز طبیعی اطلاق می‌شود و اطلاعات زمین‌شناسی و مهندسی نفت، در حد قابل قبولی، حاکی از قابلیت استحصال آن تحت شرایط اقتصادی و فناوری جاری است.

نفت خام: مخلوطی از هیدروکربن‌هایی است که به صورت مایع در مخازن طبیعی زیرزمینی وجود دارد و پس از جریان یافتن در

6) Organisation For Economic Co – Operation and Development.

3) Human Development Index.

4) Gross National Income.

5) Purchasing Power Parity.

اختصاص داده است. شایان ذکر است رتبه ایران در سال ۲۰۲۰ نیز ۷۷ بوده است.

در سال ۲۰۲۱ امید به زندگی در بدو تولد در ایران ۷۳/۹ سال بوده است.

بنابر آمارهای ارائه شده توسط سازمان اوپک در سال ۲۰۲۱ میزان تولید نفت خام ایران ۲۳۹۲ هزار بشکه در روز بوده که در بین ۱۳ کشور عضو اوپک رتبه پنجم را به خود اختصاص داده است. عربستان سعودی با متوسط تولید ۹۱۲۵ هزار بشکه، عراق با تولید ۳۹۷۱ هزار بشکه، امارات متحده عربی با تولید ۲۷۱۸ هزار بشکه و کویت با تولید ۲۴۱۵ هزار بشکه در روز به ترتیب رتبه اول تا چهارم را به خود اختصاص داده‌اند.

بر اساس این آمارها در سال ۲۰۲۱ ایران با ۷۶۳ هزار بشکه در روز، هشتمین کشور صادرکننده نفت خام در میان کشورهای عضو اوپک است. همچنین با عرضه بیش از ۲۵۷ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به بازار، بیشترین مقدار عرضه را در بین کشورهای عضو اوپک به خود اختصاص داده است.

استانداردهای بین‌المللی شواهد مبنا و یافتن راه‌حلهایی برای رفع چالش‌ها و مشکلات اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی فعالیت می‌کند. سازمان مزبور با بهبود عملکردهای اقتصادی، ایجاد مشاغل و تقویت و حمایت از نظام آموزشی قوی و مبارزه با فرار مالیاتی بین‌المللی، یک مجمع و مرکز علمی بی‌نظیری را برای ارائه داده‌ها، تحلیل‌ها، تبادل تجربیات و اشتراک‌گذاری بهترین اقدامات و ارائه مشاوره درباره سیاست‌های عمومی و تعیین استانداردهای بین‌المللی نیز فراهم می‌نماید.

گزیده اطلاعات

در سال ۲۱۰۰ جمعیت جهان ۱۰۳۴۹ میلیون نفر برآورد شده است که قاره‌های آسیا و آفریقا به ترتیب با ۴۶۷۴ و ۳۹۲۴ میلیون نفر دارای بیش‌ترین جمعیت می‌باشند.

در سال‌های ۲۰۱۹، ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ شاخص توسعه انسانی ایران به ترتیب معادل ۰/۷۸۳، ۰/۷۷۷ و ۰/۷۷۴ می‌باشد که در سال ۲۰۲۱ در بین کشورهای جهان رتبه ۷۶ را به خود

مرکز آمار ایران

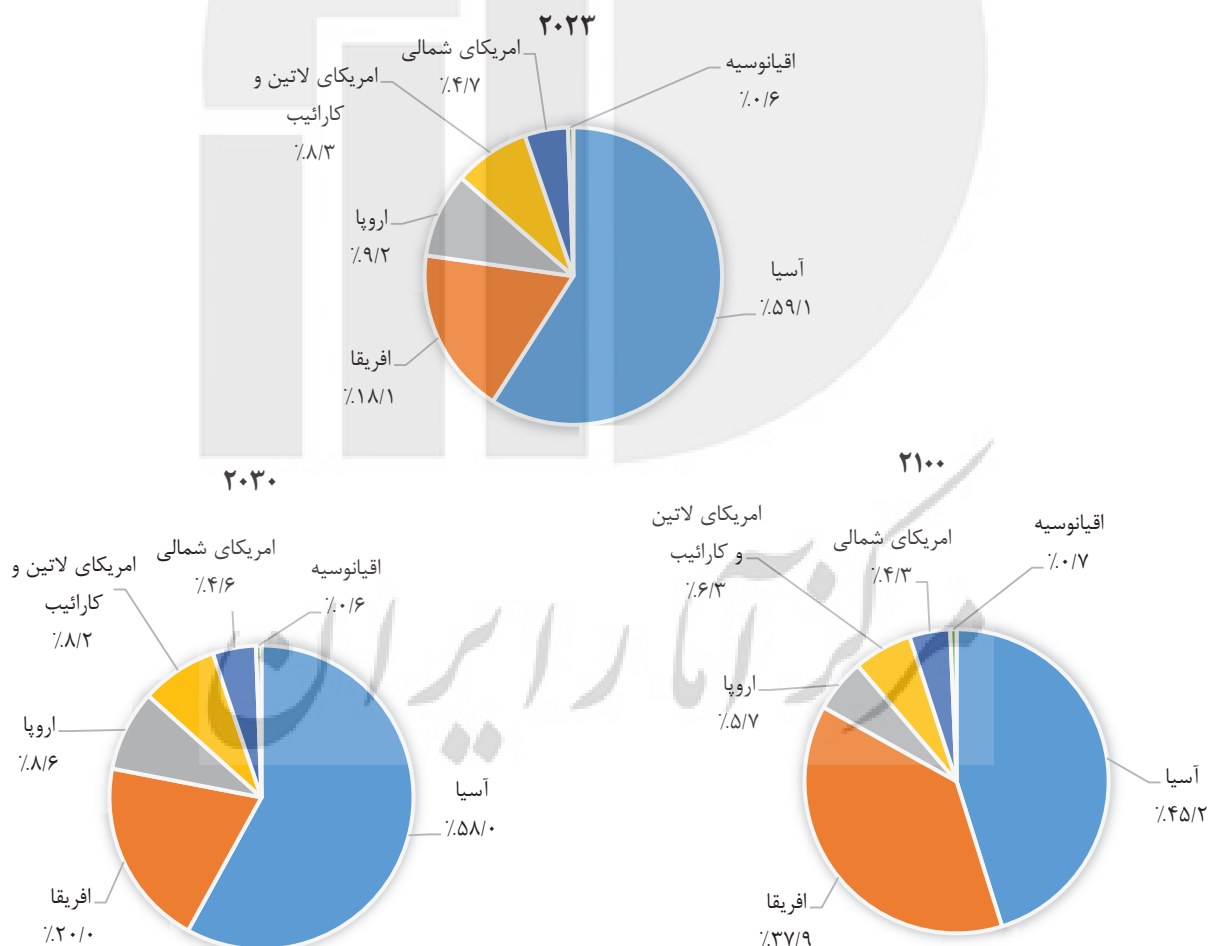
(میلیون نفر)

۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش‌بینی آن بر حسب منطقه^(۱)

جهان و منطقه	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۳۰ ^(۲)	۲۰۵۰ ^(۲)	۲۱۰۰ ^(۳)
جهان	۷۹۷۵	۸۰۴۵	۸۵۴۶	۹۷۰۹	۱۰۳۴۹
آسیا	۴۷۲۳	۴۷۵۳	۴۹۵۹	۵۲۹۳	۴۶۷۴
آفریقا	۱۴۲۷	۱۴۶۰	۱۷۱۱	۲۴۸۵	۳۹۲۴
اروپا	۷۴۴	۷۴۲	۷۳۷	۷۰۳	۵۸۷
امریکای لاتین و کارائیب	۶۶۰	۶۶۵	۶۹۸	۷۴۹	۶۴۷
امریکای شمالی	۳۷۷	۳۷۹	۳۹۳	۴۲۱	۴۴۸
اقیانوسیه	۴۵	۴۶	۴۹	۵۸	۶۹

(۱) اعداد مربوط به میانه سال است.
 (۲) اعداد تجدید نظر شده است.
 (۳) ماخذ - سازمان ملل متحد. (ر.پ).

۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش‌بینی آن بر حسب منطقه

مبنا: جدول ۲۴-۱

۲۴-۲- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان

سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲			منطقه و کشور	
	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	توزیع سنی جمعیت (درصد)			برآورد جمعیت (میلیون نفر) (۱)۲
		جمعیت بالای سال ۶۰	جمعیت ۰-۱۴ سال		
درصد شهر نشینی (۳)					
				<i>آسیا</i>	
۵۳	۱۲۵/۳	۱۲/۵	۲۳/۵	۱۰/۳۶	آذربایجان (۴)
۹۰	۱۲۷/۱	۶/۳	۳۲/۱	۱۱/۲۹	اردن
۶۴	۹۷/۷	۲۰/۳	۲۰/۵	۲/۷۸	ارمنستان
۵۰	۸۱/۴	۸/۶	۳۰/۲	۳۴/۶۳	ازبکستان
۲۶	۶۳/۳	۳/۸	۴۳/۱	۴۱/۱۳	افغانستان
۸۷	۱۳۲/۹	۳/۵	۱۵/۲	۹/۴۴	امارات متحده عربی
۵۷	۱۴۴/۲	۱۰/۹	۲۵/۲	۲۷۵/۵۰	اندونزی
۷۶	۵۴/۴	۱۱/۶	۲۳/۶	۸۸/۵۵	ایران، جمهوری اسلامی
۹۰	۱۸۸۰/۲	۶/۹	۲۰/۲	۱/۴۷	بحرین
۳۹	۱۳۱۵/۱	۹/۳	۲۶/۰	۱۷۱/۱۹	بنگلادش
۳۷	۳۰۵/۹	۶/۸	۳۶/۶	۲۳۵/۸۲	پاکستان
۲۸	۶۹/۶	۶/۲	۳۶/۳	۹/۹۵	تاجیکستان
۵۹	۱۴۰/۳	۲۲/۰	۱۵/۵	۷۱/۷۰	تایلند
۵۳	۱۳/۷	۸/۸	۳۱/۱	۶/۴۳	ترکمنستان
۷۷	۱۱۰/۹	۱۲/۷	۲۳/۲	۸۵/۳۴	ترکیه
۶۵	۱۴۸/۵	۱۸/۶	۱۷/۲	۱۴۲۵/۸۹	چین (۵)
۹۲	۳۲۸/۹	۳۵/۸	۱۱/۶	۱۲۳/۹۵	ژاپن
۱۰۰	۸۷۴۹/۲	۲۳/۰	۱۱/۸	۵/۹۸	سنگاپور
۵۶	۱۲۰/۴	۷/۲	۳۱/۴	۲۲/۱۳	سوریه
۷۱	۱۰۲/۵	۵/۱	۳۷/۷	۴۴/۵۰	عراق
۸۵	۱۶/۹	۵/۳	۲۵/۹	۳۶/۴۱	عربستان سعودی
۸۷	۱۴/۸	۴/۵	۲۷/۰	۴/۵۸	عمان
۷۷	۸۷۲/۱	۵/۵	۳۸/۸	۵/۲۵	فلسطین (۶)
۴۸	۳۸۵/۲	۸/۶	۳۰/۳	۱۱۵/۵۶	فیلیپین
۳۷	۳۴/۶	۷/۹	۳۴/۴	۶/۶۳	قرقیزستان
۵۸	۷/۲	۱۲/۸	۲۹/۷	۱۹/۴۰	قزاقستان
۹۹	۲۳۲/۶	۳/۳	۱۵/۸	۲/۷۰	قطر
۸۱	۵۲۳/۷	۲۵/۵	۱۱/۶	۵۱/۸۲	کره، جمهوری (کره جنوبی)
۱۰۰	۲۳۹/۶	۹/۳	۲۰/۷	۴/۲۷	کویت
۵۹	۵۳/۹	۲۱/۰	۲۱/۳	۳/۷۴	گرجستان (۷)
۸۹	۵۳۶/۶	۱۴/۴	۲۷/۴	۵/۴۹	لبنان
۷۵	۱۰۳/۳	۱۱/۴	۲۲/۷	۳۳/۹۴	مالزی (۸)
۳۵	۴۷۶/۷	۱۰/۵	۲۵/۳	۱۴۱۷/۱۷	هند
۳۹	۶۳/۸	۴/۱	۳۹/۵	۳۳/۷۰	یمن

۲۴-۲- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲				منطقه و کشور
	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	توزیع سنی جمعیت (درصد)		برآورد جمعیت (میلیون نفر) ^{(۱) و (۲)}	
		جمعیت بالای ۶۰ سال	جمعیت ۰-۱۴ سال		
درصد شهرنشینی ^(۳)					
افریقا					
۶۸	۴۹/۱	۸/۷	۲۸/۶	۵۹/۸۹	..... آفریقای جنوبی
۷۴	۱۸/۹	۹/۷	۳۰/۶	۴۴/۹۰	..... الجزایر
۳۱	۸۲/۹	۴/۱	۴۳/۷	۲۲/۶۷	..... بورکینافاسو
۷۰	۷۹/۵	۱۳/۷	۲۴/۸	۱۲/۳۶	..... تونس
۳۲	۴۲/۲	۴/۸	۴۰/۶	۱۶/۳۲	..... زیمبابوه
۳۶	۲۶/۶	۵/۵	۴۰/۹	۴۶/۸۷	..... سودان
۵۸	۵۹/۹	۴/۲	۴۲/۲	۲۷/۹۱	..... کامرون
۴۶	۴۳/۷	۴/۶	۴۶/۵	۹۹/۰۱	..... کنگو، جمهوری دموکراتیک
۸۱	۴/۱	۷/۷	۲۸/۳	۶/۸۱	..... لیبی
۶۴	۸۳/۹	۱۱/۹	۲۶/۶	۳۷/۴۶	..... مراکش
۴۴	۱۱۱/۵	۷/۷	۳۲/۹	۱۱۰/۹۹	..... مصر
۵۳	۲۴۰/۰	۴/۷	۴۳/۰	۲۱۸/۵۴	..... نیجریه
امریکای جنوبی					
۹۲	۱۶/۳	۱۶/۲	۲۳/۱	۴۵/۵۱	..... آرژانتین
۸۷	۲۵/۸	۱۴/۶	۲۰/۳	۲۱۵/۳۱	..... برزیل
۷۹	۲۶/۶	۱۲/۰	۲۶/۰	۳۴/۰۵	..... پرو
۸۸	۲۶/۰	۱۸/۳	۱۸/۳	۱۹/۶۰	..... شیلی
۸۸	۳۰/۹	۱۲/۹	۲۷/۶	۲۸/۳۰	..... ونزوئلا
امریکای شمالی					
۸۳	۳۷/۰	۲۳/۴	۱۸/۰	۳۳۸/۲۹	..... ایالات متحده آمریکا ^(۹)
۸۲	۴/۲	۲۵/۹	۱۵/۶	۳۸/۴۵	..... کانادا
امریکای لاتین و کارائیب					
۷۷	۱۰۵/۰	۲۲/۰	۱۵/۷	۱۱/۲۱	..... کوبا
۸۱	۶۵/۱	۱۲/۲	۲۴/۵	۱۲۷/۵۰	..... مکزیک
اروپا					
۷۸	۲۳۹/۲	۲۹/۷	۱۴/۰	۸۳/۳۷	..... آلمان
۵۹	۱۰۸/۳	۲۶/۷	۱۴/۴	۸/۹۴	..... اتریش
۸۱	۹۴/۷	۲۶/۸	۱۳/۸	۴۷/۵۶ ^(۱۰)	..... اسپانیا
۷۰	۶۸/۵	۲۶/۵	۱۵/۴	۳۹/۷۰ ^(۱۱)	..... اوکراین
۷۱	۱۹۹/۵	۳۱/۰	۱۲/۴	۵۹/۰۴	..... ایتالیا
۶۴	۷۳/۵	۲۰/۵	۱۹/۶	۵/۰۲	..... ایرلند
۹۸	۳۸۵/۰	۲۶/۲	۱۶/۵	۱۱/۶۶	..... بلژیک
۷۳	۶۲/۶	۲۹/۲	۱۴/۰	۶/۷۸	..... بلغارستان
۴۹	۶۳/۲	۲۵/۸	۱۴/۹	۳/۲۳	..... بوسنی و هرزگوین
۸۴	۲۷۸/۱	۲۵/۲	۱۷/۵	۶۷/۵۱ ^(۱۲)	..... پادشاهی متحده بریتانیا

۲۴-۲- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

منطقه و کشور	برآورد جمعیت (میلیون نفر) ^{(۱) و (۲)}	سال ۲۰۲۲		سال ۲۰۲۱
		توزیع سنی جمعیت (درصد)		
		جمعیت بالای سال ۶۰	جمعیت سال ۰-۱۴	
پرتغال	۱۰/۲۷	۲۹/۷	۱۳/۲	۶۷
دانمارک ^(۱۳)	۵/۸۸	۲۶/۵	۱۶/۱	۸۸
روسیه	۱۴۴/۷۱	۲۲/۸	۱۷/۷	۷۵
رومانی	۱۹/۶۶	۲۴/۵	۱۵/۹	۵۴
سوئد	۱۰/۵۵	۲۵/۷	۱۷/۶	۸۸
سوئیس	۸/۷۴	۲۵/۷	۱۵/۰	۷۴
فرانسه ^(۱۴)	۶۴/۶۳	۲۷/۸	۱۷/۲	۸۱
فنلاند ^(۱۵)	۵/۵۴	۲۹/۷	۱۵/۲	۸۷
لهستان	۳۹/۸۶	۲۵/۰	۱۵/۲	۶۰
مجارستان	۹/۹۷	۲۵/۸	۱۴/۴	۷۲
نروژ ^(۱۶)	۵/۴۳	۲۴/۲	۱۶/۷	۸۲
هلند ^(۱۷)	۱۷/۵۶	۲۷/۰	۱۵/۴	۹۳
یونان	۱۰/۳۹	۲۹/۴	۱۳/۹	۸۰
اقیانوسیه				
استرالیا ^(۱۸)	۲۶/۱۸	۲۲/۶	۱۸/۲	۸۶
نیوزیلند (زلاندنو) ^(۱۹)	۵/۱۹	۲۲/۲	۱۸/۷	۸۷

(۱) اعداد مربوط به میانه سال است.

(۲) برآورد بر اساس پیش‌بینی جمعیت می‌باشد (متغیر متوسط باروری).

(۳) اعداد این شاخص از نشریه ۲۰۲۲ World Population data Sheet دفتر مرجع جمعیتی استخراج شده است و پی‌نوشت‌های کشورهای شامل این شاخص نمی‌شود.

(۴) شامل ناگورنو-قره باغ می‌باشد.

(۵) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور چین شامل مناطق ویژه اداری هنگ‌کنگ، مناطق ویژه اداری ماکائو و استان تایوان چین نمی‌شود.

(۶) شامل اورشلیم شرقی می‌باشد.

(۷) شامل آبخازیا و اوستیای جنوبی می‌باشد.

(۸) شامل صباح و ساراواک می‌باشد.

(۹) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به ایالات متحده آمریکا شامل جزایر ساموآ، گوام، جزایر ماریانای شمالی، پورتوریکو، و جزایر ویرجین ایالات متحده نمی‌شود.

(۱۰) شامل جزایر قناری، سئوتا و ملیلا می‌باشد.

(۱۱) شامل کریما می‌باشد.

(۱۲) به پادشاهی متحد بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی مربوط می‌شود. برای اهداف آماری، داده‌های بریتانیا شامل آنگویلا، برمودا، جزایر ویرجین بریتانیا، جزایر کایمن، جزیره‌های مانش، جزایر فالکلند (جزایر مالویناس)، جبل‌الطارق، جزیره من، مونتسرات، سنت هلن، جزایر تورکس و کایکوس نمی‌شود.

(۱۳) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور دانمارک شامل جزایر فارو و گرینلند نمی‌شود.

(۱۴) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور فرانسه شامل گویان فرانسه، پلی‌نزی فرانسه، گوادلوپ، مارتینیک، مایوت، کالدونیای جدید، رئونیون، سن-پیر-ا-میکلون، سن بارتلمی، سن مارتن (بخش فرانسوی)، جزایر والیس و فوتونا نمی‌شود.

(۱۵) شامل جزایر آلد می‌باشد.

(۱۶) شامل جزایر سوالبارد و جان ماین می‌باشد.

(۱۷) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور هلند شامل آروبا، بونیر، سینت اوستاتیوس و سابا، کوراسائو و سینت مارتن (بخش هلندی) نمی‌شود.

(۱۸) شامل جزایر کریسمس، کوکوس (کیلینگ) و نورفولک می‌باشد.

(۱۹) به دلیل اهداف آماری، داده‌های مربوط به کشور نیوزیلند شامل جزایر کوک، نیووی و توکلانو نمی‌شود.

ماخذ - سازمان ملل متحد. (ر.پ).

- دفتر مرجع جمعیتی. (ر.پ).

۲۴-۳- نرخ خام ولادت، مرگ و میر و نرخ مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۲۱

منطقه و کشور	نرخ خام ولادت (در هر هزار نفر جمعیت)	نرخ خام مرگ و میر (در هر هزار نفر جمعیت)	نرخ مرگ و میر اطفال کمتر از یک سال ^(۱) (در هر هزار تولد زنده)
آسیا	۱۵	۷	۲۳
آذربایجان	۱۳	۸	۱۰
اردن	۱۸	۶	۱۷
ارمنستان	۱۲	۱۲	۷
ازبکستان	۲۶	۵	۹
افغانستان	۳۶	۷	۴۵
امارات متحده عربی	۱۰	۲	۵
اندونزی	۱۶	۱۰	۱۸
ایران، جمهوری اسلامی	۱۴	۶	۱۱
بحرین	۱۲	۲	۶
بنگلادش	۱۸	۶	۲۳
پاکستان	۲۸	۷	۵۲
تاجیکستان	۲۷	۵	۲۷
تایلند	۱۰	۸	۶
ترکمنستان	۲۲	۷	۳۵
ترکیه	۱۳	۶	۸
چین	۸	۷	۶
ژاپن	۷	۱۲	۱/۷
سنگاپور	۹	۶	۱/۸
سوریه	۲۰	۵	۱۸
عراق	۲۷	۵	۲۰
عربستان سعودی	۱۷	۳	۶
عمان	۱۹	۲	۸
فلسطین اشغالی	۲۹	۴	۱۲
فیلیپین	۲۲	۷	۲۱
قرقیزستان	۲۴	۶	۱۴
قزاقستان	۲۳	۱۰	۸
قطر	۱۰	۱	۵
کره، جمهوری (کره جنوبی)	۵	۶	۲/۵
کویت	۱۲	۲	۷
گرجستان	۱۲	۱۶	۹
لبنان	۱۵	۸	۶
مالزی	۱۴	۵	۶
هند	۲۰	۶	۲۸
یمن	۳۰	۷	۴۷
افریقا	۳۳	۹	۴۷
افریقای جنوبی	۲۰	۱۲	۲۵
الجزایر	۲۲	۵	۱۹
بورکینافاسو	۳۵	۹	۴۷
تونس	۱۶	۸	۱۴
زیمبابوه	۳۱	۹	۳۷
سودان	۳۴	۷	۳۹
کامرون	۳۵	۹	۴۸
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۴۲	۱۰	۵۲
لیبی	۱۷	۶	۹

۳-۲۴ - نرخ خام ولادت، مرگ و میر و نرخ مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۲۱ (دنباله)

منطقه و کشور	نرخ خام ولادت (در هر هزار نفر جمعیت)	نرخ خام مرگ و میر (در هر هزار نفر جمعیت)	نرخ مرگ و میر اطفال کمتر از یک سال ^(۱) (در هر هزار تولد زنده)
مراکش	۱۷	۵	۱۵
مصر	۲۱	۷	۱۶
نیجریه	۳۷	۱۲	۷۲
امریکای جنوبی	۱۴	۱	۱۴
آرژانتین	۱۴	۹	۹/۳
برزیل	۱۳	۷	۱۴
پرو	۱۷	۱۲	۱۵
شیلی	۱۱	۶	۶/۵
ونزوئلا	۱۶	۸	۱۶
امریکای شمالی	۱۱	۱۰	۵
ایالات متحده آمریکا	۱۱	۱۰	۵/۴
کانادا	۱۰	۸	۴/۵
امریکای لاتین و کارائیب	۱۵	۱	۱۴
کوبا	۹	۱۵	۷/۶
مکزیک	۱۵	۹	۱۱
اروپا	۹	۱۳	۴
آلمان	۱۰	۱۲	۳/۰
اتریش	۱۰	۱۰	۲/۷
اسپانیا	۷	۹	۲/۵
اوکراین	۷	۱۷	۶/۶
ایتالیا	۷	۱۲	۲/۸
ایرلند	۱۲	۷	۳/۱
بلژیک	۱۰	۱۰	۲/۹
بلغارستان	۹	۲۲	۵/۶
بوسنی و هرزگوین	۷	۱۴	۴
پادشاهی متحده بریتانیا	۱۰	۱۰	۴/۰
پرتغال	۸	۱۲	۲/۴
دانمارک	۱۱	۱۰	۳/۱
روسیه	۱۰	۱۵	۴/۵
رومانی	۹	۱۷	۵/۶
سوئد	۱۱	۹	۱/۸
سوئیس	۱۰	۸	۳/۶
فرانسه	۱۱	۱۰	۳/۴
فنلاند	۹	۱۰	۱/۸
لهستان	۹	۱۴	۳/۶
مجارستان	۹	۱۵	۳/۳
نروژ	۱۰	۸	۱/۹
هلند	۱۰	۹	۳/۸
یونان	۸	۱۲	۳/۲
اقیانوسیه	۱۶	۷	۱۵
استرالیا	۱۲	۷	۳/۲
نیوزیلند (زلاندنو)	۱۱	۷	۴/۷

(۱) اعدادی که دارای اعشار هستند، برگرفته از آمارهای ثبتی کشورهاست. اما اعدادی که دارای اعشار نیستند، به صورت تخمینی از منابع ذکر شده نقل شده‌اند. ماخذ - دفتر مرجع جمعیتی. (ر.پ).

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان

سال ۲۰۲۱				منطقه و کشور
درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت سال ۲۰۱۷)	میانگین سال‌های تحصیل	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	امید به زندگی در بدو تولد	
<i>آسیا</i>				
۱۴۲۵۷	۱۰/۵	۱۳/۵	۶۹/۴	آذربایجان
۹۹۲۴	۱۰/۴	۱۰/۶	۷۴/۳	اردن
۱۳۱۵۸	۱۱/۳	۱۳/۱	۷۲/۰	ارمنستان
۷۹۱۷	۱۱/۹	۱۲/۵	۷۰/۹	ازبکستان
۱۸۲۴	۳/۰	(۳)۱۰/۳	۶۲/۰	افغانستان
۶۲۵۷۴	۱۲/۷	۱۵/۷	۷۸/۷	امارات متحده عربی
۱۱۴۶۶	۸/۶	(۳)۱۳/۷	۶۷/۶	اندونزی
۱۳۰۰۱	(۳)۱۰/۶	۱۴/۶	۷۳/۹	ایران، جمهوری اسلامی
۳۹۴۹۷	۱۱/۰	۱۶/۳	۷۸/۸	بحرین
۵۴۷۲	۷/۴	۱۲/۴	۷۲/۴	بنگلادش
۴۶۲۴	۴/۵	۸/۷	۶۶/۱	پاکستان
۴۵۴۸	(۴)۱۱/۳	(۳)۱۱/۷	۷۱/۶	تاجیکستان
۱۷۰۳۰	۸/۷	(۵)۱۵/۹	۷۸/۷	تایلند
۱۳۰۲۱	۱۱/۳	۱۳/۲	۶۹/۳	ترکمنستان
۳۱۰۳۳	۸/۶	(۶)۱۸/۳	۷۶/۰	ترکیه
۱۷۵۰۴	(۴)۷/۶	(۳)۱۴/۲	۷۸/۲	چین
۴۲۲۷۴	۱۳/۴	(۳)۱۵/۲	۸۴/۸	ژاپن
(۷)۹۰۹۱۹	۱۱/۹	۱۶/۵	۸۲/۸	سنگاپور
(۹)۴۱۹۲	(۸)۵/۱	۹/۲	۷۲/۱	سوریه، جمهوری عربی
۹۹۷۷	۷/۹	۱۲/۱	۷۰/۴	عراق
۴۶۱۱۲	۱۱/۳	۱۶/۱	۷۶/۹	عربستان سعودی
۲۷۰۵۴	۱۱/۷	۱۴/۶	۷۲/۵	عمان
۶۵۸۳	۹/۹	۱۳/۴	۷۳/۵	فلسطین اشغالی
۸۹۲۰	۹/۰	۱۳/۱	۶۹/۳	فیلیپین
۴۵۶۶	(۴)۱۱/۴	۱۳/۲	۷۰/۰	قرقیزستان
۲۳۹۴۳	(۳)۱۲/۳	۱۵/۸	۶۹/۴	قزاقستان
(۷)۸۷۱۳۴	(۳)۱۰/۰	۱۲/۶	۷۹/۳	قطر
۴۴۵۰۱	(۳)۱۲/۵	۱۶/۵	۸۳/۷	کره، جمهوری (کره جنوبی)
۵۳۹۲۰	(۳)۷/۳	(۳)۱۵/۳	۷۸/۷	کویت
۱۴۶۶۴	۱۲/۸	۱۵/۶	۷۱/۷	گرجستان
۹۵۲۶	(۸)۸/۷	(۱۰)۱۱/۳	۷۵/۰	لبنان
۲۶۶۵۸	۱۰/۶	۱۳/۳	۷۴/۹	مالزی
۶۵۹۰	(۴)۶/۷	۱۱/۹	۶۷/۲	هند
۱۳۱۴	(۱۱)۳/۲	۹/۱	۶۳/۸	یمن
<i>افریقا</i>				
۱۲۹۴۸	۱۱/۴	۱۳/۶	۶۲/۳	افریقای جنوبی
۱۰۸۰۰	(۳)۸/۱	(۵)۱۴/۶	۷۶/۴	الجزایر
۲۱۱۸	۲/۱	۹/۱	۵۹/۳	بورکینافاسو
۱۰۲۵۸	(۳)۷/۴	(۳)۱۵/۴	۷۳/۸	تونس
۳۸۱۰	(۳)۸/۷	(۳)۱۲/۱	۵۹/۳	زیمبابوه
۳۵۷۵	۳/۸	(۳)۷/۹	۶۵/۳	سودان
۳۶۲۱	(۴)۶/۲	(۳)۱۳/۱	۶۰/۳	کامرون
۱۰۷۶	۷/۰	۹/۸	۵۹/۲	کنگو، جمهوری دموکراتیک
۱۵۳۳۶	(۱۲)۷/۶	(۸)۱۲/۹	۷۱/۹	لیبی، جمهوری عربی

۲۴-۴ شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۱	رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۰	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					منطقه و کشور
		۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷ ^(۲)	
آسیا							
۹۱	۱۰۰	۰/۷۴۵	۰/۷۳۰	۰/۷۶۱	۰/۷۵۷	۰/۷۵۹	آذربایجان
۱۰۲	۱۰۴	۰/۷۲۰	۰/۷۲۳	۰/۷۲۷	۰/۷۲۳	۰/۷۲۶	اردن
۸۵	۸۷	۰/۷۵۹	۰/۷۵۷	۰/۷۷۸	۰/۷۷۱	۰/۷۶۹	ارمنستان
۱۰۱	۱۰۷	۰/۷۲۷	۰/۷۲۱	۰/۷۲۶	۰/۷۲۰	۰/۷۱۳	ازبکستان
۱۸۰	۱۷۷	۰/۴۷۸	۰/۴۸۳	۰/۴۸۸	۰/۴۸۳	۰/۵۰۶	افغانستان
۲۶	۲۵	۰/۹۱۱	۰/۹۱۲	۰/۹۲۰	۰/۹۰۹	۰/۸۸۱	امارات متحده عربی
۱۱۴	۱۱۶	۰/۷۰۵	۰/۷۰۹	۰/۷۱۶	۰/۷۱۰	۰/۷۰۷	اندونزی
۷۶	۷۷	۰/۷۷۴	۰/۷۷۷	۰/۷۸۳	۰/۷۸۷	۰/۷۸۷	ایران، جمهوری اسلامی
۳۵	۳۵	۰/۸۷۵	۰/۸۷۷	۰/۸۸۲	۰/۸۷۹	۰/۸۵۴	بحرین
۱۲۹	۱۲۸	۰/۶۶۱	۰/۶۵۵	۰/۶۴۴	۰/۶۳۵	۰/۶۱۶	بنگلادش
۱۶۱	۱۶۱	۰/۵۴۴	۰/۵۴۳	۰/۵۴۶	۰/۵۴۵	۰/۵۵۰	پاکستان
۱۲۲	۱۲۶	۰/۶۸۵	۰/۶۶۴	۰/۶۷۶	۰/۶۷۱	۰/۶۵۷	تاجیکستان
۶۶	۶۴	۰/۸۰۰	۰/۸۰۲	۰/۸۰۴	۰/۷۹۵	۰/۷۹۶	تایلند
۹۱	۹۳	۰/۷۴۵	۰/۷۴۱	۰/۷۴۲	۰/۷۴۶	۰/۷۰۱	ترکمنستان
۴۸	۴۸	۰/۸۳۸	۰/۸۳۳	۰/۸۴۲	۰/۸۳۹	۰/۸۱۴	ترکیه
۷۹	۸۲	۰/۷۶۸	۰/۷۶۴	۰/۷۶۲	۰/۷۵۵	۰/۷۵۰	چین
۱۹	۱۹	۰/۹۲۵	۰/۹۲۳	۰/۹۲۴	۰/۹۲۳	۰/۹۱۵	ژاپن
۱۲	۱۰	۰/۹۳۹	۰/۹۳۹	۰/۹۴۳	۰/۹۴۰	۰/۹۳۳	سنگاپور
۱۵۰	۱۵۲	۰/۵۷۷	۰/۵۷۷	۰/۵۸۴	۰/۵۸۰	۰/۵۶۴	سوریه، جمهوری عربی
۱۲۱	۱۲۲	۰/۶۸۶	۰/۶۷۹	۰/۶۹۶	۰/۶۹۲	۰/۶۶۷	عراق
۳۵	۳۸	۰/۸۷۵	۰/۸۷۰	۰/۸۷۳	۰/۸۶۵	۰/۸۵۲	عربستان سعودی
۵۴	۵۱	۰/۸۱۶	۰/۸۲۷	۰/۸۳۹	۰/۸۳۴	۰/۸۱۹	عمان
۱۰۶	۱۰۹	۰/۷۱۵	۰/۷۱۶	۰/۷۲۷	۰/۷۲۳	۰/۷۰۶	فلسطین اشغالی
۱۱۶	۱۱۳	۰/۶۹۹	۰/۷۱۰	۰/۷۱۸	۰/۷۱۰	۰/۷۰۸	فیلیپین
۱۱۸	۱۲۱	۰/۶۹۲	۰/۶۸۹	۰/۶۹۸	۰/۶۹۸	۰/۶۹۴	قرقیزستان
۵۶	۵۹	۰/۸۱۱	۰/۸۱۴	۰/۸۱۹	۰/۸۱۴	۰/۸۱۵	قزاقستان
۴۲	۴۲	۰/۸۵۵	۰/۸۵۴	۰/۸۵۹	۰/۸۵۳	۰/۸۴۸	قطر
۱۹	۲۰	۰/۹۲۵	۰/۹۲۲	۰/۹۲۳	۰/۹۱۹	۰/۹۱۲	کره، جمهوری (کره جنوبی)
۵۰	۵۴	۰/۸۳۱	۰/۸۲۲	۰/۸۳۹	۰/۸۳۶	۰/۸۰۵	کویت
۶۳	۶۴	۰/۸۰۲	۰/۸۰۲	۰/۸۱۰	۰/۸۰۴	۰/۷۹۹	گرجستان
۱۱۲	۱۰۳	۰/۷۰۶	۰/۷۲۶	۰/۷۴۵	۰/۷۵۰	۰/۷۴۸	لبنان
۶۲	۶۱	۰/۸۰۳	۰/۸۰۶	۰/۸۱۰	۰/۸۰۷	۰/۸۰۵	مالزی
۱۳۲	۱۳۰	۰/۶۳۳	۰/۶۴۲	۰/۶۴۵	۰/۶۴۵	۰/۶۴۰	هند
۱۸۳	۱۸۳	۰/۴۵۵	۰/۴۶۰	۰/۴۶۱	۰/۴۵۹	۰/۴۶۷	یمن
افریقا							
۱۰۹	۱۰۲	۰/۷۱۳	۰/۷۲۷	۰/۷۳۶	۰/۷۲۶	۰/۷۰۵	افریقای جنوبی
۹۱	۹۶	۰/۷۴۵	۰/۷۳۶	۰/۷۴۸	۰/۷۴۵	۰/۷۴۵	الجزایر
۱۸۴	۱۸۵	۰/۴۴۹	۰/۴۴۹	۰/۴۵۲	۰/۴۴۹	۰/۴۳۹	بورکینافاسو
۹۷	۹۴	۰/۷۳۱	۰/۷۳۷	۰/۷۴۵	۰/۷۴۳	۰/۷۳۴	تونس
۱۴۶	۱۴۵	۰/۵۹۳	۰/۶۰۰	۰/۶۰۱	۰/۶۰۲	۰/۵۶۳	زیمبابوه
۱۷۲	۱۷۱	۰/۵۰۸	۰/۵۱۰	۰/۵۱۴	۰/۵۱۴	۰/۵۰۹	سودان
۱۵۱	۱۵۰	۰/۵۷۶	۰/۵۷۸	۰/۵۸۳	۰/۵۷۷	۰/۵۵۷	کامرون
۱۷۹	۱۸۰	۰/۴۷۹	۰/۴۷۹	۰/۴۸۲	۰/۴۸۰	۰/۴۷۸	کنگو، جمهوری دموکراتیک
۱۰۴	۱۱۷	۰/۷۱۸	۰/۷۰۳	۰/۷۲۲	۰/۷۲۲	۰/۷۱۴	لیبی، جمهوری عربی

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

سال ۲۰۲۱				منطقه و کشور
درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت سال ۲۰۱۷)	میانگین سال‌های تحصیل	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	امید به زندگی در بدو تولد	
۷۳۰۳	۵/۹	۱۴/۲	۷۴/۰	مراکش
۱۱۷۳۲	(۳)۹/۶	(۳)۱۳/۸	۷۰/۲	مصر
۴۷۹۰	(۱۴)۷/۲	(۱۳)۱۰/۱	۵۲/۷	نیجریه
امریکای جنوبی				
۲۰۹۲۵	(۳)۱۱/۱	۱۷/۹	۷۵/۴	آرژانتین
۱۴۳۷۰	(۳)۸/۱	۱۵/۶	۷۲/۸	برزیل
۱۲۲۴۶	(۳)۹/۹	(۳)۱۵/۴	۷۲/۴	پرو
۲۴۵۶۳	(۳)۱۰/۹	۱۶/۷	۷۸/۹	شیلی
(۱۵)۴۸۱۱	(۳)۱۱/۱	(۱۰)۱۲/۸	۷۰/۶	ونزوئلا
امریکای شمالی				
۶۴۷۶۵	۱۳/۷	۱۶/۳	۷۷/۲	ایالات متحده آمریکا
۴۶۸۰۸	(۳)۱۳/۸	۱۶/۴	۸۲/۷	کانادا
امریکای لاتین و کارائیب				
(۱۶)۷۸۷۹	(۳)۱۲/۵	۱۴/۴	۷۳/۷	کوبا
۱۷۸۹۶	۹/۲	۱۴/۹	۷۰/۲	مکزیک
اروپا				
۵۴۵۳۴	(۳)۱۴/۱	۱۷/۰	۸۰/۶	آلمان
۵۳۶۱۹	۱۲/۳	۱۶/۰	۸۱/۶	اتریش
۳۸۳۵۴	۱۰/۶	۱۷/۹	۸۳/۰	اسپانیا
۱۳۲۵۶	۱۱/۱	۱۵/۰	۷۱/۶	اوکراین
۴۲۸۴۰	۱۰/۷	۱۶/۲	۸۲/۹	ایتالیا
(۲)۷۶۱۶۹	(۳)۱۱/۶	(۶)۱۸/۹	۸۲/۰	ایرلند
۵۲۲۹۳	۱۲/۴	(۶)۱۹/۶	۸۱/۹	بلژیک
۲۳۰۷۹	۱۱/۴	۱۳/۹	۷۱/۸	بلغارستان
۱۵۲۴۲	۱۰/۵	(۱۷)۱۳/۸	۷۵/۳	بوسنی و هرزگوین
۴۵۲۲۵	۱۳/۴	۱۷/۳	۸۰/۷	پادشاهی متحده بریتانیا
۳۳۱۵۵	۹/۶	۱۶/۹	۸۱/۰	پرتغال
۶۰۳۶۵	۱۳/۰	(۶)۱۸/۷	۸۱/۴	دانمارک
۳۰۰۲۷	۱۱/۳	۱۴/۲	۷۴/۲	رومانی
۵۴۴۸۹	۱۲/۶	(۶)۱۹/۴	۸۳/۰	سوئد
۶۶۹۳۳	۱۳/۹	۱۶/۵	۸۴/۰	سوئیس
۲۷۱۶۶	۱۲/۸	۱۵/۸	۶۹/۴	فدراسیون روسیه
۴۵۹۳۷	۱۱/۶	۱۵/۸	۸۲/۵	فرانسه
۴۹۴۵۲	۱۲/۹	(۶)۱۹/۱	۸۲/۰	فنلاند
۳۳۰۳۴	۱۳/۲	۱۶/۰	۷۶/۵	لهستان
۳۲۷۸۹	۱۲/۲	(۳)۱۵/۰	۷۴/۵	مجارستان
۶۴۶۶۰	۱۳/۰	(۶)۱۸/۲	۸۳/۲	نروژ
۵۵۹۷۹	۱۲/۶	(۳)۱۸/۷	۸۱/۷	هلند
۲۹۰۰۲	۱۱/۴	(۶)۲۰/۰	۸۰/۱	یونان
اقیانوسیه				
۴۹۲۳۸	۱۲/۷	(۶)۲۱/۱	۸۴/۵	استرالیا
۴۴۰۵۷	۱۲/۹	۲۰/۳	۸۲/۵	نیوزیلند (زلاندنو)

۲۴-۴ شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۱	رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۰	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					منطقه و کشور
		۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷ ^(۲)	
۱۲۳	۱۲۲	۰/۶۸۳	۰/۶۷۹	۰/۶۸۲	۰/۶۷۶	۰/۶۷۳	مراکش .....
۹۷	۹۷	۰/۷۳۱	۰/۷۳۴	۰/۷۳۵	۰/۷۲۹	۰/۶۹۸	مصر .....
۱۶۳	۱۶۳	۰/۵۳۵	۰/۵۳۵	۰/۵۳۸	۰/۵۳۱	۰/۵۳۱	نیجریه .....
امریکای جنوبی							
۴۷	۴۷	۰/۸۴۲	۰/۸۴۰	۰/۸۵۲	۰/۸۵	۰/۸۴۳	آرژانتین .....
۸۷	۸۶	۰/۷۵۴	۰/۷۵۸	۰/۷۶۶	۰/۷۶۴	۰/۷۶۱	برزیل .....
۸۴	۸۵	۰/۷۶۲	۰/۷۶۲	۰/۷۸۰	۰/۷۷۶	۰/۷۶۷	پرو .....
۴۲	۴۳	۰/۸۵۵	۰/۸۵۲	۰/۸۶۱	۰/۸۵۶	۰/۸۴۷	شیلی .....
۱۲۰	۱۱۸	۰/۶۹۱	۰/۶۹۵	۰/۷۲۱	۰/۷۳۸	۰/۷۴۳	ونزوئلا .....
امریکای شمالی							
۲۱	۲۱	۰/۹۲۱	۰/۹۲۰	۰/۹۳۰	۰/۹۲۷	۰/۹۲۴	ایالات متحده امریکا .....
۱۵	۱۵	۰/۹۳۶	۰/۹۳۱	۰/۹۳۷	۰/۹۳۳	۰/۹۲۶	کانادا .....
امریکای لاتین و کارائیب							
۸۳	۷۳	۰/۷۶۴	۰/۷۸۱	۰/۷۸۸	۰/۷۸۳	۰/۷۷۷	کوبا .....
۸۶	۸۸	۰/۷۵۸	۰/۷۵۶	۰/۷۷۹	۰/۷۷۷	۰/۷۷۱	مکزیک .....
اروپا							
۹	۷	۰/۹۴۲	۰/۹۴۴	۰/۹۴۸	۰/۹۴۵	۰/۹۴۳	آلمان .....
۲۵	۲۳	۰/۹۱۶	۰/۹۱۳	۰/۹۱۹	۰/۹۱۷	۰/۹۱۹	اتریش .....
۲۷	۲۷	۰/۹۰۵	۰/۸۹۹	۰/۹۰۸	۰/۹۰۱	۰/۹۰۳	اسپانیا .....
۷۷	۷۸	۰/۷۷۳	۰/۷۷۵	۰/۷۸۶	۰/۷۸۳	۰/۷۷۱	اوکراین .....
۳۰	۳۲	۰/۸۹۵	۰/۸۸۹	۰/۸۹۷	۰/۸۹۳	۰/۸۸۶	ایتالیا .....
۸	۸	۰/۹۴۵	۰/۹۴۳	۰/۹۴۲	۰/۹۳۷	۰/۹۴۷	ایرلند .....
۱۳	۱۶	۰/۹۳۷	۰/۹۲۸	۰/۹۳۶	۰/۹۳۳	۰/۹۲۹	بلژیک .....
۶۸	۶۴	۰/۷۹۵	۰/۸۰۲	۰/۸۱۰	۰/۸۰۹	۰/۸۱۱	بلغارستان .....
۷۴	۷۳	۰/۷۸۰	۰/۷۸۱	۰/۷۸۳	۰/۷۷۶	۰/۷۷۴	بوسنی و هرزگوین .....
۱۸	۱۷	۰/۹۲۹	۰/۹۲۴	۰/۹۳۵	۰/۹۲۹	۰/۹۲۶	پادشاهی متحده بریتانیا .....
۳۸	۳۹	۰/۸۶۶	۰/۸۶۳	۰/۸۶۷	۰/۸۶۰	۰/۸۵۸	پرتغال .....
۶	۵	۰/۹۴۸	۰/۹۴۷	۰/۹۴۶	۰/۹۴۲	۰/۹۳۶	دانمارک .....

۲۴-۴ شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۱	رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۰	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					منطقه و کشور
		۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷ ^(۲)	
۵۳	۵۳	۰/۸۲۱	۰/۸۲۴	۰/۸۳۲	۰/۸۲۷	۰/۸۲۱	رومانی
۷	۹	۰/۹۴۷	۰/۹۴۲	۰/۹۴۷	۰/۹۴۲	۰/۹۴۲	سوئد
۱	۳	۰/۹۶۲	۰/۹۵۶	۰/۹۶۲	۰/۹۵۹	۰/۹۴۹	سوئیس
۵۲	۴۹	۰/۸۲۲	۰/۸۳۰	۰/۸۴۵	۰/۸۴۱	۰/۸۲۰	فدراسیون روسیه
۲۸	۲۸	۰/۹۰۳	۰/۸۹۸	۰/۹۰۵	۰/۹۰۱	۰/۷۷۱	فرانسه
۱۱	۱۲	۰/۹۴۰	۰/۹۳۸	۰/۹۳۹	۰/۹۳۶	۰/۹۳۵	فنلاند
۳۴	۳۶	۰/۸۷۶	۰/۸۷۶	۰/۸۸۱	۰/۸۷۷	۰/۸۷۳	لهستان
۴۶	۴۴	۰/۸۴۶	۰/۸۴۹	۰/۸۵۳	۰/۸۴۹	۰/۸۴۶	مجارستان
۲	۱	۰/۹۶۱	۰/۹۵۹	۰/۹۶۱	۰/۹۶۲	۰/۹۵۴	نروژ
۱۰	۱۰	۰/۹۴۱	۰/۹۳۹	۰/۹۴۳	۰/۹۳۹	۰/۹۳۹	هلند
۳۳	۳۳	۰/۸۸۷	۰/۸۸۶	۰/۸۸۹	۰/۸۸۶	۰/۸۷۹	یونان
اقیانوسیه							
۵	۵	۰/۹۵۱	۰/۹۴۷	۰/۹۴۱	۰/۹۴۱	۰/۹۴۱	استرالیا
۱۳	۱۳	۰/۹۳۷	۰/۹۳۶	۰/۹۳۷	۰/۹۳۶	۰/۹۲۶	نیوزیلند (زلاندنو)

(۱) اعداد سال‌های قبل، هر ساله بر اساس نشریه (HDR) سازمان ملل متحد، تجدید نظر می‌گردد.

(۲) اعداد سال ۲۰۱۷ از نشریه (HDR 2020) سازمان ملل متحد می‌باشد.

(۳) بر اساس داده‌های موسسه آمار سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) (۲۰۲۲)، توسط دفتر توسعه‌ی انسانی به روزرسانی شده است.

(۴) بر اساس داده‌های بارو و لی (۲۰۱۸) و موسسه آمار سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) (۲۰۲۲)، داده‌ها توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روزرسانی شده است.

(۵) بر اساس داده‌های طرح‌های آمارگیری خوشه‌ای چند شاخصه موسسه آمار سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) (۲۰۲۲) و صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) برای سال‌های مختلف، توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روز شده است.

(۶) در محاسبه مقدار شاخص توسعه‌ی انسانی، سال‌های مورد انتظار تحصیل، به ۱۸ سال محدود می‌شود.

(۷) در محاسبه مقدار شاخص توسعه‌ی انسانی، سرانه‌ی درآمد ناخالص ملی (GNI)، سقف ۷۵۰۰۰ دلار تعیین شده است.

(۸) بر اساس رگرسیون بین‌کشوری است.

(۹) برآورد دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی بر اساس داده‌های اداره امور اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد (UNDESA 2022)، بخش آمار سازمان ملل متحد (۲۰۲۲) و بانک جهانی (۲۰۲۲) است.

(۱۰) بر اساس داده‌های موسسه آمار سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (یونسکو) برای سال‌های مختلف، داده‌ها توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روزرسانی شده است.

(۱۱) بر اساس پیش‌بینی‌های بارو و لی (۲۰۱۸) است.

(۱۲) با استفاده از پیش‌بینی‌های بارو و لی (۲۰۱۸)، داده‌ها توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روزرسانی شده است.

(۱۳) بر اساس داده‌های طرح‌های آمارگیری کلان جمعیت شناسی و سلامت طبقه‌بندی بین‌المللی عملکرد، ناتوانی و سلامت (ICF) برای سال‌های مختلف و موسسه آمار یونسکو (۲۰۲۲)، داده‌ها توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روزرسانی شده است.

(۱۴) بر اساس داده‌های طرح‌های آمارگیری کلان جمعیت شناسی و سلامت طبقه‌بندی بین‌المللی عملکرد، ناتوانی و سلامت (ICF) برای سال‌های مختلف، توسط دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی به روز شده است.

(۱۵) صندوق بین‌المللی پول (۲۰۲۱) و اداره امور اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد (UNDESA 2022).

(۱۶) برآورد دفتر گزارش توسعه‌ی انسانی بر اساس رگرسیون بین‌کشوری و نرخ رشد پیش‌بینی شده از سوی اداره امور اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد (UNDESA 2022) است.

(۱۷) بر اساس داده‌های اداره ملی آمار است.

ماخذ - سازمان ملل متحد. (ر.پ).

۲۴-۵- ذخایر شناخته شده نفت خام جهان بر حسب منطقه و کشور^(۱) (میلیون بشکه)

منطقه و کشور	۲۰۲۱	۲۰۲۰ ^(۲)	۲۰۱۹ ^(۳)	۲۰۱۸ ^(۳)	۲۰۱۷ ^(۳)
کل جهان	۱۵۴۵۰۷۱	۱۵۴۵۴۳۰	۱۵۵۴۴۹۷	۱۴۹۴۷۴۲	۱۴۹۱۳۲۷
کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی ^(۳) (OECD)	۴۹۶۰۵	۴۶۴۸۸	۵۴۵۸۰	۵۴۹۷۳	۵۱۲۷۰
کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۱۵۵۲	۱۲۴۱۲	۱۳۲۲۴	۱۳۰۹۸	۱۲۴۵۴
کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۸۳۳	۲۴۷۵	۲۴۷۷	۲۴۸۳	۲۴۹۳
چین	۲۶۴۹۱	۲۶۰۲۳	۲۶۱۵۴	۲۵۹۲۷	۲۵۶۲۷
هندوستان	۳۶۷۰	۴۶۰۵	۴۴۲۳	۴۴۲۳	۴۴۹۵
سایر کشورهای آسیایی	۱۲۸۲۹	۱۲۸۴۱	۱۳۵۷۷	۱۳۴۱۵	۱۳۵۸۳
امریکای لاتین	۳۲۹۴۸۱	۳۳۰۷۱۹	۳۳۱۶۲۸	۳۳۰۴۶۱	۳۲۹۲۸۳
خاورمیانه	۸۶۹۶۱۲	۸۶۵۵۱۹	۸۶۳۴۱۸	۸۰۳۱۸۴	۸۰۴۶۳۹
افریقا	۱۲۰۲۱۰	۱۲۴۵۶۰	۱۲۵۲۲۸	۱۲۶۹۷۲	۱۲۷۶۷۷
روسیه	۸۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۸۰۰۰۰
سایر کشورهای اوراسیا	۳۸۸۷۴	۳۸۸۷۴	۳۸۸۷۴	۳۸۸۷۴	۳۸۸۷۴
سایر کشورهای اروپا	۹۱۴	۹۱۴	۹۱۴	۹۳۲	۹۳۲
از کل جهان:					
اوپک (OPEC)	۱۲۴۱۸۱۹	۱۲۴۲۳۷۷	۱۲۴۱۲۸۱	۱۱۸۲۵۲۸	۱۱۸۳۶۷۴
درصد اوپک (OPEC)	۸۰/۴	۸۰/۴	۷۹/۹	۷۹/۱	۷۹/۴
سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۶۲۹۹۰	۶۱۳۷۵	۷۰۲۸۱	۷۰۵۵۴	۶۶۲۱۷

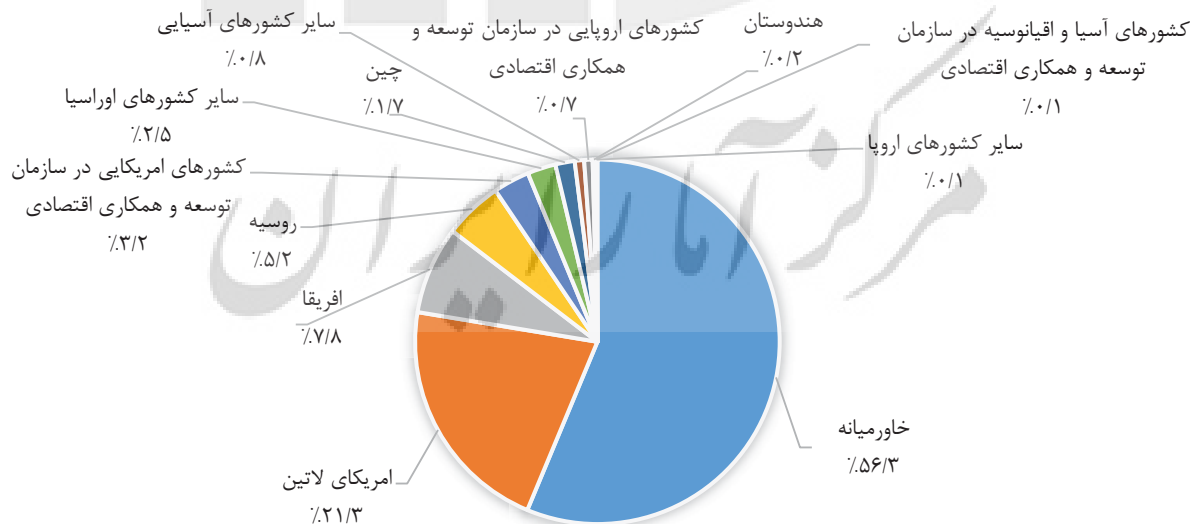
(۱) ارقام مربوط به پایان سال است.

(۲) برخی اعداد تجدیدنظر شده است.

(۳) کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) شامل کانادا، شیلی، مکزیک و امریکا می‌باشد که اعداد کشور کانادا شامل ماسه‌های نفتی نمی‌شود.

ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۲۴-۲- ذخایر شناخته شده نفت جهان بر حسب منطقه و کشور: ۲۰۲۱

مبنا: جدول ۲۴-۵

۲۴-۶- تولید نفت خام جهان بر حسب منطقه و کشور^(۱) (هزار بشکه در روز)

منطقه و کشور	۲۰۲۱	۲۰۲۰ ^(۲)	۲۰۱۹ ^(۲)	۲۰۱۸ ^(۲)	۲۰۱۷ ^(۲)
کل جهان	۶۹۶۴۰	۶۹۱۱۸	۷۵۳۴۳	۷۵۶۲۵	۷۴۴۶۴
کشورهای آمریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۴۰۴۸	۱۴۱۴۶	۱۵۲۷۵	۱۴۰۲۶	۱۲۵۲۱
کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۲۹۰۲	۲۹۶۹	۲۷۷۵	۲۸۶۲	۲۸۷۵
کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۳۵۷	۳۷۷	۳۸۹	۳۱۱	۲۹۸
چین	۳۹۸۸	۳۸۸۹	۳۸۲۵	۳۷۸۷	۳۸۲۱
هندوستان	۵۹۹	۶۱۶	۶۵۵	۶۹۶	۷۲۰
سایر کشورهای آسیایی	۱۶۵۰	۱۷۶۹	۱۹۲۷	۱۹۹۷	۲۰۹۴
آمریکای لاتین	۴۹۳۹	۴۹۶۷	۴۹۴۸	۴۶۹۷	۴۷۳۰
خاورمیانه	۱۶۲۷	۱۶۲۶	۱۶۸۹	۱۷۲۳	۱۷۳۱
آفریقا	۱۱۰۵	۱۱۸۴	۱۲۵۲	۱۲۴۸	۱۲۲۶
روسیه	۹۶۱۹	۹۴۶۰	۱۰۴۸۰	۱۰۳۸۳	۱۰۲۰۷
سایر کشورهای اوراسیا	۲۳۳۴	۲۳۴۲	۲۵۳۳	۲۵۶۰	۲۴۷۸
سایر کشورهای اروپا	۱۰۹	۱۱۴	۱۱۹	۱۱۹	۱۲۲
از کل جهان:					
اوپیک ^(۳) (OPEC)	۲۶۳۶۳	۲۵۶۵۹	۲۹۳۷۷	۳۱۳۱۶	۳۱۶۳۹
درصد اوپیک (OPEC)	۳۷/۹	۳۷/۱	۳۹/۰	۴۱/۳	۴۲/۵
سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۷۳۰۷	۱۷۴۹۲	۱۸۴۳۸	۱۷۱۹۹	۱۵۶۹۴

(۱) کشورهای عضو OPEC در سرجمع‌های منطقه‌ای منظور نشده‌اند.

(۲) برخی اعداد تجدید نظر شده است.

(۳) تولید نفت کشورهای کویت و عربستان سعودی از اعضای OPEC شامل سهم تولید از منطقه بی‌طرف است. همچنین سری‌های زمانی تولید نفت نیجریه از اعضای OPEC قبل از سال ۲۰۲۰، شامل برخی میعانات گازی سرچاهی و میعانات تاسیسات گازی آن کشور می‌باشد. ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپیک). (ر.پ).

۲۴-۷- صادرات نفت خام ^(۱) جهان بر حسب منطقه و کشور					(هزار بشکه در روز)
منطقه و کشور	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹ ^(۲)	۲۰۲۰ ^(۲)	۲۰۲۱
کل جهان	۴۴۶۹۹	۴۵۹۲۵	۴۵۲۵۰	۴۲۰۲۷	۴۱۲۲۸
کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۵۳۱۵	۶۵۰۹	۷۵۳۹	۷۵۵۱	۷۲۶۶
کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۲۱۹۵	۲۱۶۸	۲۱۴۴	۲۲۷۷	۲۲۳۲
کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۲۰۶	۲۳۶	۲۷۱	۲۷۱	۲۶۷
چین	۹۷	۵۲	۱۶	۳۳	۵۳
هندوستان	۰	۰	۰	۰	۰
سایر کشورهای آسیایی	۹۵۲	۸۳۹	۶۴۷	۶۱۴	۵۵۱
امریکای لاتین	۳۸۲۲	۳۴۶۹	۳۲۹۰	۳۰۲۱	۲۸۰۳
خاورمیانه	۱۸۷۵۷	۱۸۹۱۷	۱۷۵۹۰	۱۶۲۶۴	۱۶۰۴۱
افریقا	۶۲۲۶	۶۴۲۶	۶۴۵۴	۵۳۷۲	۵۶۱۷
روسیه	۵۰۵۸	۵۲۰۷	۵۲۴۱	۴۶۱۷	۴۵۱۰
سایر کشورهای اوراسیا	۲۰۶۱	۲۰۸۰	۲۰۴۱	۱۹۹۴	۱۸۷۷
سایر کشورهای اروپا	۱۱	۱۲	۱۶	۱۴	۱۱
از کل جهان:					
اوپک (OPEC)	۲۴۲۶۷	۲۴۲۷۴	۲۲۴۷۸	۱۹۷۰۱	۱۹۶۵۶
درصد اوپک (OPEC)	۵۴/۳	۵۲/۹	۴۹/۷	۴۶/۹	۴۷/۷
سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۷۷۱۶	۸۹۱۳	۹۹۵۴	۱۰۰۹۹	۹۷۶۶

(۱) داده‌ها ممکن است شامل میعانات گازی سرچاهی و مقادیر نفت در حال حمل باشد.

(۲) برخی از اعداد تجدیدنظر شده است.

ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ.).

مرکز آمار ایران

۲۴-۸- تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک

(هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۷	(^۱)۲۰۱۸	(^۱)۲۰۱۹	(^۱)۲۰۲۰	۲۰۲۱
جمع	۳۱۲۴۶	۲۹۲۹۵	۳۱۶۰۱	۳۱۶۳۹	۳۱۲۱۶	۲۹۳۷۷	۲۵۶۵۹	۲۶۳۶۳
آنگولا	۱۲۴۱	۱۷۵۸	۱۷۶۷	۱۶۳۲	۱۴۷۳	۱۳۷۳	۱۲۷۱	۱۱۲۴
اکوادور ^(۲)	۵۱۲	۴۷۶	۵۴۳	۵۳۱	۵۱۷	۵۳۱	×	×
الجزایر	۱۳۵۲	۱۱۹۰	۱۱۵۷	۱۰۵۹	۱۰۴۰	۱۰۲۳	۸۹۹	۹۱۱
امارات متحده عربی	۲۳۷۸	۲۳۲۴	۲۹۸۹	۲۹۶۷	۳۰۰۸	۳۰۵۸	۲۷۷۹	۲۷۱۸
ایران، جمهوری اسلامی	۴۰۹۲	۳۵۴۴	۳۱۵۲	۳۸۶۷	۳۵۳۶	۲۳۶۳	۱۹۹۱	۲۳۹۲
کنگو	۰۰۰	۳۰۹	۲۳۲	۲۶۳	۳۲۳	۳۲۹	۳۰۰	۲۶۷
کویت ^(۳)	۲۵۷۳	۲۳۱۲	۲۸۵۹	۲۷۰۴	۲۷۳۷	۲۶۷۸	۲۴۳۸	۲۴۱۵
گابن	۰۰۰	۲۳۳	۲۱۴	۲۱۰	۱۹۳	۲۱۸	۲۰۷	۱۸۱
گینه استوایی	۰۰۰	۲۳۷	۱۸۵	۱۲۹	۱۲۰	۱۱۰	۱۱۴	۹۳
عراق	۱۸۵۳	۲۳۵۸	۳۵۰۴	۴۴۶۹	۴۴۱۰	۴۵۷۶	۳۹۹۷	۳۹۷۱
عربستان سعودی ^(۳)	۹۳۵۳	۸۱۶۶	۱۰۱۹۳	۹۹۵۹	۱۰۳۱۷	۹۸۰۸	۹۲۱۳	۹۱۲۵
لیبی	۱۶۹۳	۱۴۸۷	۴۰۴	۸۱۱	۹۴۶	۱۰۹۱	۳۸۹	۱۲۰۷
نیجریه	۲۳۶۶	۲۰۴۸	۱۷۴۸	۱۵۳۶	۱۶۰۲	۱۷۳۷	۱۴۹۳	۱۳۲۳
ونزوئلا	۳۰۶۷	۲۸۵۴	۲۶۵۴	۲۰۳۵	۱۵۱۰	۱۰۱۳	۵۶۹	۶۳۶

(۱) برخی اعداد تجدیدنظر شده است.

(۲) کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.

(۳) ارقام شامل سهم میزان تولید از منطقه بی طرف می شود.

ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

مرکز آمار ایران

۲۴-۹- صادرات نفت خام^(۱) کشورهای عضو اوپک

(هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱
جمع	۲۳۳۱۶	۲۲۸۰۶	۲۵۰۱۸	۲۴۲۶۷	۲۴۲۷۴	۲۲۴۷۸	۱۹۷۰۱	۱۹۶۵۶
آنگولا	۹۴۷	۱۷۱۱	۱۶۷۰	۱۵۷۷	۱۴۲۱	۱۳۱۹	۱۲۲۰	۱۰۸۰
اکوادور ^(۲)	۳۸۰	۳۴۰	۴۱۵	۳۸۰	۳۶۷	۳۹۸	×	×
الجزایر	۹۷۰	۷۰۹	۶۶۸	۶۳۳	۵۷۱	۵۸۴	۴۳۹	۴۴۶
امارات متحده عربی	۲۱۹۵	۲۱۰۴	۲۴۰۸	۲۳۷۹	۲۲۹۶	۲۴۱۴	۲۴۱۸	۲۳۰۵
ایران، جمهوری اسلامی	۲۳۹۵	۲۲۴۸	۱۹۲۲	۲۱۲۵	۱۸۵۰	۶۵۱	۴۰۴	۷۶۳
عراق	۱۴۷۲	۱۸۹۰	۳۸۰۴	۳۸۰۲	۳۸۶۲	۳۹۶۸	۳۴۲۸	۳۴۴۰
عربستان سعودی	۷۲۰۹	۶۶۴۴	۷۴۶۳	۶۹۶۸	۷۳۷۲	۷۰۳۸	۶۶۵۹	۶۲۲۷
کنگو	۰۰۰	۰۰۰	۲۵۴	۲۶۱	۳۰۷	۳۰۹	۲۸۲	۲۵۱
کویت	۱۶۵۱	۱۴۳۰	۲۱۲۸	۲۰۱۰	۲۰۵۰	۱۹۸۶	۱۸۲۶	۱۷۴۰
گابن	-	-	۲۰۵	۱۸۸	۱۷۴	۲۰۷	۱۹۶	۱۸۱
گینه استوایی	۰۰۰	۰۰۰	۱۵۸	۱۲۵	۱۲۱	۱۱۰	۱۱۵	۹۳
لیبی	۱۳۰۶	۱۱۱۸	۳۵۰	۷۹۲	۹۹۹	۱۰۳۶	۳۴۷	۱۰۹۱
نیجریه	۲۳۲۶	۲۴۶۴	۱۷۳۸	۱۸۱۱	۱۹۷۹	۲۰۰۸	۱۸۷۹	۱۵۹۲
ونزوئلا	۱۷۸۸	۱۵۶۲	۱۸۳۵	۱۵۹۶	۱۲۷۳	۸۴۷	۴۸۷	۴۴۸

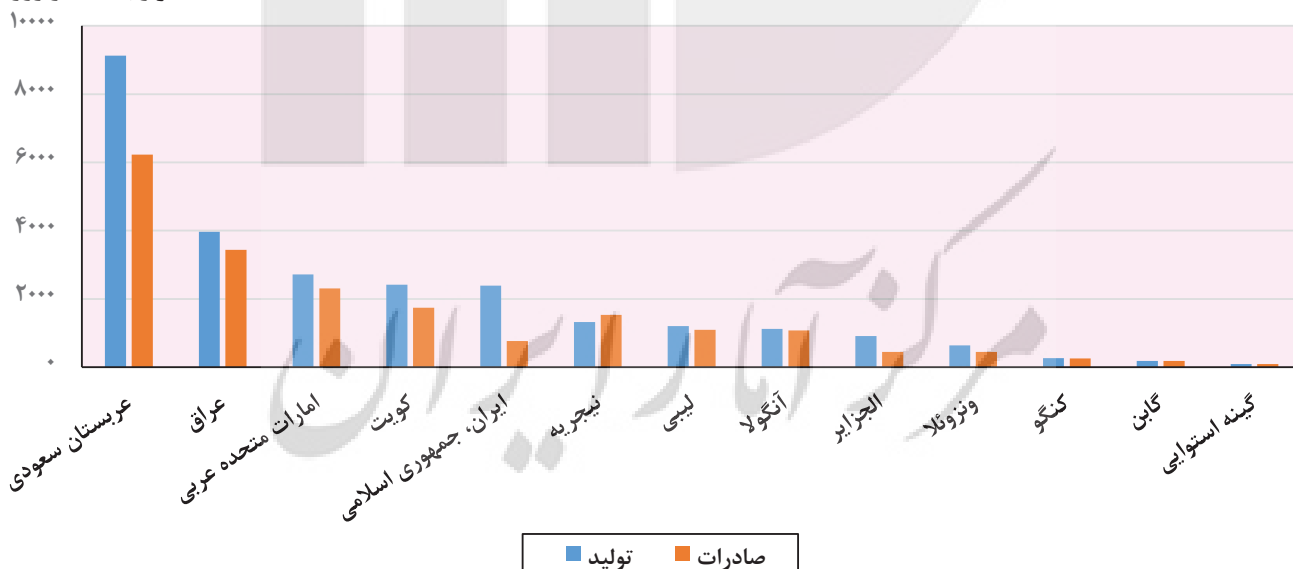
(۱) داده‌ها ممکن است شامل میعانات گازی سرچاهی و حجم نفت در حال حمل باشد.

(۲) کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.

ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۲۴-۳- میزان تولید و صادرات نفت خام کشورهای عضو اوپک: ۲۰۲۱

هزار بشکه در روز

مبنا: جداول ۲۴-۸ و ۲۴-۹

۱۰-۲۴- صادرات فراورده‌های نفتی^(۱) کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱
جمع	۴۳۰۷	۳۹۶۲	۳۸۶۹	۳۸۹۹	۴۶۷۳	۳۸۸۵	۳۴۸۳	۴۰۳۴
آنگولا	۱۴	۳۱	۳۷	۱۷	۱۸	۱۷	۱۶	۲۹
اکوادور ^(۲)	۲۰	۲۸	۱۶	۴۲	۴۲	۳۹	×	×
الجزایر	۴۵۲	۳۱۵	۶۰۵	۵۷۰	۵۳۲	۵۰۶	۵۰۳	۴۹۳
امارات متحده عربی	۵۰۹	۳۳۷	۴۱۵	۶۵۴	۹۱۶	۸۸۲	۸۴۰	۸۹۱
ایران، جمهوری اسلامی	۴۰۲	۳۶۸	۵۱۴	۲۷۰	۲۷۲	۲۸۵	۲۸۱	۳۳۳
عراق	۱۴	۵	۱۴	۲۰	۴۶	۱۰۷	۱۵۱	۱۵۸
عربستان سعودی	۱۳۸۵	۹۵۱	۱۱۵۵	۱۴۳۸	۱۹۷۱	۱۳۰۰	۱۰۱۷	۱۳۴۴
کنگو	...	...	۶	۶	۶	۶	۴	۴
کویت	۶۱۴	۷۷۳	۷۳۹	۶۴۰	۶۳۰	۶۳۷	۵۲۷	۶۰۴
گابن	-	-	۱۱	۱۲	۹	۸	۹	۱۰
گینه استوایی	...	...	×	۰	۰	۰	۰	۰
لیبی	۱۶۳	۵۰	۲۲	۲۳	۲۵	۲۱	۶۶	۸۹
نیجریه	۴۹	۲۳	۱۸	۱۹	۲۱	۲۰	۰	۱۱
ونزوئلا	۶۰۹	۷۶۰	۳۱۸	۲۳۰	۲۲۶	۹۷	۷۰	۶۷

(۱) داده‌ها ممکن است شامل صادرات مجدد و حجم نفت در حال حمل باشد.
 (۲) کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.
 ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۱۱-۲۴- تقاضای نفت خام بر حسب فراورده‌های نفتی در کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱
جمع	۵۱۶۴	۸۰۹۷	۹۱۰۷	۸۷۶۸	۸۶۴۲	۸۷۱۷	۷۸۳۱	۸۲۴۹
آنگولا	۵۳	۹۵	۱۴۲	۱۱۵	۱۲۱	۱۲۲	۹۹	۱۰۰
اکوادور ^(۱)	۱۵۳	۲۴۲	۲۵۹	۲۴۱	۲۶۰	۲۷۰	×	×
الجزایر	۲۴۶	۳۴۴	۴۱۹	۴۲۲	۴۳۱	۴۳۰	۳۸۳	۴۱۸
امارات متحده عربی	۲۰۴	۵۹۱	۷۷۸	۸۱۹	۸۸۵	۸۹۹	۸۲۸	۹۱۶
ایران، جمهوری اسلامی	۱۴۷۹	۱۸۲۰	۱۷۹۵	۱۸۱۹	۱۸۵۴	۱۸۳۸	۱۶۹۲	۱۷۷۷
عراق	۵۳۷	۶۹۴	۶۸۶	۷۲۳	۷۰۴	۷۱۶	۵۵۰	۶۲۱
عربستان سعودی	۱۱۷۵	۲۶۰۰	۳۳۱۹	۳۲۷۲	۳۱۰۵	۳۱۳۹	۲۹۲۷	۲۹۶۶
کنگو	...	...	۸	۸	۸	۹	۷	۷
کویت	۲۴۹	۳۵۸	۳۸۳	۴۰۱	۴۱۷	۴۶۰	۴۶۱	۴۸۲
گابن	-	-	۳۶	۴۷	۴۷	۴۸	۴۲	۴۵
گینه استوایی	...	...	۸	۵	۵	۵	۵	۵
لیبی	۲۳۰	۳۰۱	۲۱۱	۲۰۸	۲۱۵	۲۱۴	۱۸۳	۱۸۶
نیجریه	۲۵۸	۲۷۱	۴۰۸	۴۲۶	۴۴۶	۴۷۰	۴۶۶	۴۹۵
ونزوئلا	۵۲۱	۶۷۵	۶۵۸	۵۰۳	۴۰۳	۳۶۷	۱۸۸	۲۳۲

(۱) کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.
 ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۱۲-۲۴- ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه و کشور^(۱)

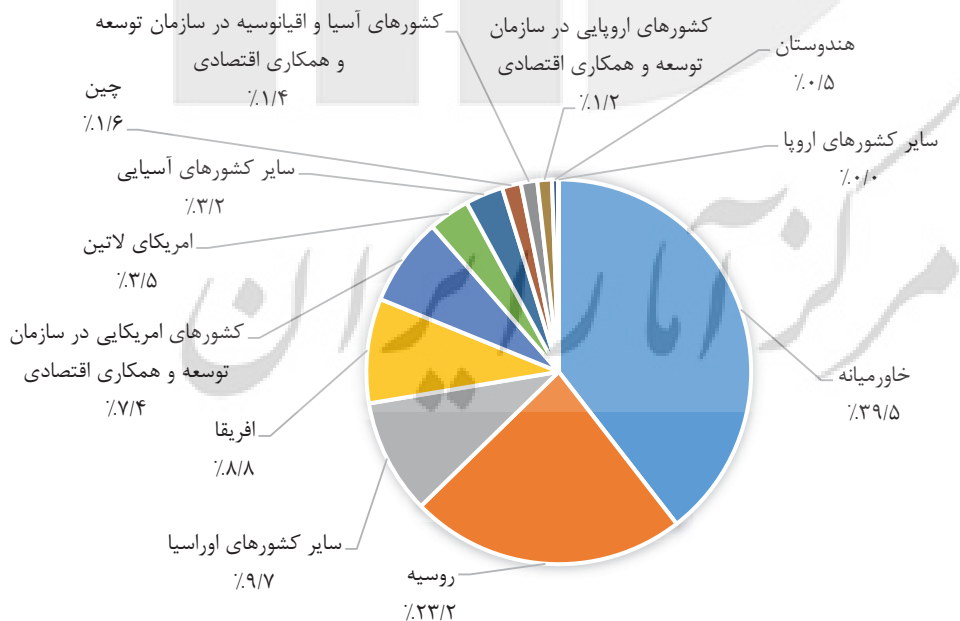
منطقه و کشور	۲۰۱۷ ^(۲)	۲۰۱۸ ^(۲)	۲۰۱۹ ^(۲)	۲۰۲۰ ^(۲)	۲۰۲۱
کل جهان	۲۰۱۰۳۶	۲۰۶۹۶۶	۲۰۸۱۳۸	۲۰۶۸۱۲	۲۰۵۸۶۵
کشورهای آمریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۴۶۷۷	۱۵۸۰۸	۱۵۹۱۳	۱۵۹۳۳	۱۵۳۱۷
کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۳۵۷۲	۲۹۸۷	۲۸۵۸	۲۶۹۹	۲۵۱۲
کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۳۷۶۳	۳۷۷۲	۳۴۷۵	۳۳۳۵	۲۸۳۶
چین	۲۷۸۶	۲۷۷۹	۲۸۳۴	۲۹۲۲	۳۲۶۹
هندوستان	۱۲۸۴	۱۳۴۰	۱۳۸۱	۱۳۷۲	۱۰۷۱
سایر کشورهای آسیایی	۷۲۸۸	۷۲۷۷	۷۰۳۰	۶۷۷۵	۶۵۴۴
آمریکای لاتین	۷۵۲۸	۷۳۹۲	۷۴۰۰	۷۲۳۳	۷۱۴۶
خاورمیانه	۷۹۴۷۷	۷۸۴۸۵	۸۰۷۴۲	۸۰۷۹۴	۸۱۳۲۱
آفریقا	۱۷۹۴۰	۱۸۰۱۵	۱۸۰۴۴	۱۷۹۹۹	۱۸۰۹۸
روسیه	۵۰۵۰۸	۴۹۵۷۱	۴۹۱۵۴	۴۷۷۵۹	۴۷۷۵۹
سایر کشورهای اوراسیا	۱۹۱۰۲	۱۹۴۳۷	۱۹۹۱۰	۱۹۸۹۹	۱۹۸۹۹
سایر کشورهای اروپا	۱۱۱	۱۰۳	۹۷	۹۲	۹۲
از کل جهان:					
اوپک (OPEC)	۷۲۲۶۱	۷۱۳۸۸	۷۳۶۲۶	۷۳۶۵۱	۷۴۲۴۲
درصد اوپک (OPEC)	۳۶/۷	۳۴/۴	۳۵/۳	۳۵/۶	۳۶/۱
سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) ...	۲۲۰۱۲	۲۲۵۶۷	۲۲۲۴۶	۲۱۹۶۷	۲۰۶۶۶

(۱) اعداد مربوط به پایان سال است.

(۲) اعداد تجدید نظر شده است.

ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۲۴-۴- ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه و کشور: ۲۰۲۱

منبع: جدول ۱۲-۲۴

۱۳-۲۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان بر حسب منطقه و کشور (میلیون متر مکعب)

منطقه و کشور	۲۰۲۱	۲۰۲۰ ^(۱)	۲۰۱۹ ^(۱)	۲۰۱۸ ^(۱)	۲۰۱۷ ^(۱)
کل جهان	۴۱۴۵۶۵۷	۳۹۱۷۴۵۰	۴۰۱۴۳۷۲	۳۹۳۰۱۶۷	۳۷۵۹۴۴۵
کشورهای امریکایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۱۷۷۷۵۷	۱۱۶۰۴۹۸	۱۱۷۹۸۱۰	۱۰۹۸۴۹۹	۹۹۸۵۲۱
کشورهای اروپایی در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۹۱۵۴۶	۲۰۲۰۸۷	۲۱۸۷۰۱	۲۳۴۴۱۹	۲۴۵۷۱۴
کشورهای آسیا و اقیانوسیه در سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۷۳۱۴۸	۱۷۰۴۶۴	۱۶۹۷۵۶	۱۴۸۷۳۰	۱۳۱۱۵۴
چین	۱۹۳۲۸۶	۱۸۵۹۰۰	۱۶۹۹۷۰	۱۵۴۸۰۰	۱۴۴۰۰۰
هندوستان	۳۲۴۲۵	۲۷۷۰۰	۳۱۱۶۰	۳۱۷۰۰	۳۱۷۵۰
سایر کشورهای آسیایی	۲۷۵۸۵۰	۲۷۲۷۸۴	۲۹۰۹۱۰	۲۹۳۵۴۰	۲۹۸۷۵۰
امریکای لاتین	۱۵۵۳۷۰	۱۵۲۲۵۶	۱۶۹۰۹۹	۱۷۰۶۴۵	۱۷۵۴۵۲
خاورمیانه	۷۲۱۰۳۰	۷۰۷۹۷۲	۶۷۴۳۳۳	۶۵۳۸۵۲	۶۵۲۰۹۱
افریقا	۲۸۲۱۸۶	۲۵۳۱۰۰	۲۶۸۰۸۵	۲۵۹۰۱۱	۲۳۸۲۰۸
روسیه	۷۱۹۳۰۰	۵۷۷۶۲۰	۶۲۰۴۶۰	۶۶۸۲۳۰	۶۳۶۳۵۰
سایر کشورهای اوراسیا	۲۱۳۷۱۸	۱۹۶۸۳۹	۲۱۰۷۴۸	۲۰۵۰۴۱	۱۹۵۳۲۵
سایر کشورهای اروپا	۱۰۰۴۲	۱۰۲۳۰	۱۱۳۴۰	۱۱۷۰۰	۱۲۱۳۰
از کل جهان:					
اوپک (OPEC)	۶۷۲۷۱۸	۶۳۶۲۱۸	۶۴۲۶۶۷	۶۳۴۴۶۸	۶۳۸۲۳۲
درصد اوپک (OPEC)	۱۶/۲	۱۶/۲	۱۶/۰	۱۶/۱	۱۷/۰
سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)	۱۵۴۲۴۵۱	۱۵۳۳۰۴۹	۱۵۶۸۲۶۷	۱۴۸۱۶۴۸	۱۳۷۵۳۸۹

(۱) اعداد تجدیدنظر شده است.

ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۱۴-۲۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان توسط کشورهای عضو اوپک (میلیون متر مکعب)

کشور	۲۰۲۱	۲۰۲۰ ^(۱)	۲۰۱۹ ^(۱)	۲۰۱۸ ^(۱)	۲۰۱۷ ^(۱)	۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵
جمع	۶۷۲۷۱۸	۶۳۶۲۱۸	۶۴۲۶۶۷	۶۳۴۴۶۸	۶۳۸۲۳۲	۵۹۴۵۳۲	۶۲۰۸۱۹	۴۲۹۳۶۹
آنگولا	۸۸۲۰	۱۱۳۱۳	۱۰۵۴۶	۹۶۱۴	۳۱۱۱	۷۷۲	۷۳۳	۶۵۰
اکوادور ^(۲)	x	x	۳۱۰	۳۴۹	۴۶۳	۴۹۷	۳۳۰	۲۶۰
الجزایر	۱۰۵۰۴۳	۸۵۱۱۹	۹۰۳۰۲	۹۵۸۹۸	۹۴۷۷۸	۸۳۰۴۱	۸۴۶۱۵	۸۹۲۳۵
امارات متحده عربی	۵۴۴۸۵	۵۵۰۶۴	۵۵۰۹۷	۴۷۶۳۴	۵۴۰۸۶	۶۰۱۸۱	۵۱۲۸۲	۴۷۷۹۰
ایران، جمهوری اسلامی	۲۵۷۱۱۹	۲۴۹۶۳۰	۲۴۱۷۳۰	۲۳۳۰۶۰	۲۳۸۰۰۳	۲۲۶۶۷۳	۱۸۷۳۵۷	۱۰۳۵۰۰
عراق	۹۵۸۶	۷۳۷۴	۱۱۵۴۴	۱۱۱۳۰	۱۰۶۵۰	۷۶۸۵	۱۳۰۳	۱۴۵۰
عربستان سعودی	۱۲۰۴۸۵	۱۱۹۰۰۰	۱۱۷۰۰۰	۱۱۸۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	۱۰۴۴۵۰	۸۷۶۶۰	۷۱۲۴۰
کنگو	۴۱۵	۴۰۵	۵۸۰	۸۶۷	۸۶۰	۹۲۸	...	...
کویت	۱۲۷۲۸	۱۲۸۸۳	۱۳۹۵۲	۱۷۷۳۸	۱۷۱۰۲	۱۶۹۰۹	۱۱۷۳۳	۱۲۳۰۰
گابن	۴۵۴	۵۰۲	۴۶۴	۵۳۰	۴۸۷	۵۵۰	-	-
گینه استوایی	۷۰۴۷	۶۰۲۳	۶۲۳۵	۷۷۵۱	۸۲۳۷	۶۲۰۰	...	...
لیبی	۲۴۲۴۴	۲۰۹۳۰	۲۶۸۳۰	۲۳۲۲۰	۲۰۶۹۰	۱۵۴۹۳	۱۶۸۱۴	۱۱۳۰۰
نیجریه	۴۸۵۷۲	۴۹۹۴۷	۴۷۸۲۸	۴۴۲۵۱	۴۵۴۳۴	۴۵۱۴۸	۲۸۰۹۹	۲۲۴۰۰
ونزوئلا	۲۳۷۲۰	۱۸۰۲۶	۲۰۵۵۹	۲۴۷۸۵	۲۹۷۹۳	۲۶۰۰۴	۱۹۷۲۸	۲۳۴۴۴

(۱) اعداد تجدید نظر شده است.

(۲) کشور اکوادور از تاریخ اول ژانویه سال ۲۰۲۰ از لیست کشورهای عضو اوپک خارج شده است.

ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).